

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Har du kontroll på teknikkene, blir resultatet veldig bra. Ved noen av plankene skal du kunne legge i godt med krefter.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

3 – 5 dager for et rom på 20 m²

PRIS

Cirka 1000 kroner per m²

5

Trinn til det
ultimate
plankegulvet

2

Få kontroll
på første og
siste planke

1

Skap et
helt plant
underlag

3

Lim alle
ender
sammen i
not og fjær

4

Alle
plankene
får skruer og
propper

MATERIALER

- Slottsplanker, 35 x 250 mm douglasgran fra Dinesen Gulv
- Trepropper fra Dinesen Gulv
- 5 x 60 mm skruer
- Eventuelt 5 x 120 mm skruer
- 4,2 x 75 mm skruer
- Hvitt trelim (til utendørs bruk, slik at det kan tåle fukt)
- Kryssfinérstrimler til oppretting (her 3 og 6 mm)
- Murpappstrimmel til oppretting
- Avstandsklosser
- Overflatebehandling, f.eks. olje

SUVEREN SLOTTSPLANK

Når du først har rettet opp underlaget og fått kontroll på hvor bredt det første bordet skal være, og skrudd det fast, så legges de øvrige plankene raskt.

5 Gi gulvet en flott og solid overflate

Det er en fornøyelse å legge et gulv med de nærmest perfekte, brede slottsplankene, og **har du kontroll på fem avgjørende teknikker, går jobben helt greit.**

Slottsplank er like lekkert og eksklusivt som det lyder: Brede, 35 mm tykke gulvplanker, skåret ut av lyst tre, og garantert et gulv som i generasjoner vil gløde av kvalitet – hvis det legges riktig og du stiller det godt.

Derfor kan det føles som en stor utfordring å legge de flotte plankene selv. Men det er faktisk til god hjelp at de er av så høy kvalitet.

Plankene er laget av tre som er nøye utvalgt, tørket og forarbeidet etter alle kunstens regler, slik at de er helt rette. Det gjør gulvet til en fornøyelse å legge.

Det er en fordel å ha lagt gulv før, men det er ikke avgjørende. I virkeligheten er det kun noen få teknikker du skal ha full kontroll på før du setter i gang: Du skal kunne gi gulvplankene et stabilt, plant underlag. Du skal feste plankene på riktig måte, og kunne dekke skruene med trepropper. Du skal ha kontroll på hvordan du setter sammen plankene ende mot ende. Du skal kunne gi det ferdige gulvet en god sluttbehand-

ling, som fremhever det flotte resultatet og beskytter det i mange år.

I tillegg skal du ha god kontroll på den første og den siste rekken planker, som ligger ut mot veggene.

Tenk gjennom hele gulvet

De brede plankene er nemlig så regelmessige, at du på forhånd kan si

omtrent hvor mye du skal skjære av i bredden på den siste rekken planker. Hvis det er mer enn et par centimeter, så vil det nesten alltid være penere å dele overskuddet jevnt mellom de to sidene. Da vil du aldri ende opp med mindre enn en halv plankebredde i noen side.

Det ultimate plankegulvet. Den massive tykkelsen på 35 mm kan du ikke se, men du merker den gjennom lyden i rommet og den faste flaten under føttene.

Fallende lengder

En spesiell detalj, er at gulvet legges

med planker som varierer mellom 5 og 7 meter – og selv de lengste rekker ikke fra vegg til vegg. Det må altså være en skjøt i hver rekke, og ved å plukke riktige lengder blant plankene, kan du fordele disse skjøtene jevnt og pent. □

Veggens ujevnheter overføres til planken med en avstandskloss, og planken skjæres til så den følger vegg.

1

Første plank legges med notkanten mot vegg. Bredden tilpasses, slik at det skal skjæres omtrent like mye av plankene her som i motsatt side, med mindre det kun skal fjernes bare litt av den siste rekken.

2

Planken tilpasses med en stikksag. Skjær nedenfra, så du unngår at treet fliser seg opp på oversiden. Skal du lage lange, rette snitt, bruker du en sirkelsag.

3

Første rekke planker legges med 10 mm avstandsbrikker mot vegg. Skru den foreløpig fast med en skrue ned i hver bjelke. Rekken skal sitte så solid fast, at de neste plankene kan slås inn mot den.

Lim sammen alle endene

Dette gulvet legges i en ni meter lang stue, og vi har ikke planker i full lengde, som kan være både dyre og vanskelige å legge. Vi bruker i stedet kortere planker, som derfor må skjøtes.

De har not og fjær i endene, og de limes sammen i en solid skjøt, som ikke trenger å ligge over en bjelke. Du skal bare ha tingene til å gå opp, slik at det i feltet mellom to bjelker ikke er endeskjøter tett på hverandre. Sørg for minst to hele planker mellom skjøtene. Disse plankene varierer i lengde mellom fem

og sju meter, og er du nøye hver gang du plukker ut en planker til å fortsette leggingen med, kan du hver gang bruke det stykket du kapper av i den ene rekken, til å begynne den neste.

Få oversikt over lengden på plankene ved å lage en liste eller legge dem ut, slik at du kan planlegge skjøtene noen rekker fremover.

1

De lange, tunge plankene er ikke enkle å få opp i en kapp/gjærsag. Det raskeste er å bruke en dykksag med føringsskinne, som rettes inn med et vinkelanlegg eller en vinkel. Skinnen spennes fast med tvinger.

2

Dykksagen justeres så den sager et par millimeter under plankene. Legg planken på to lekter som du kan sage ned i, så planken hviler på dem mens du sager – og etter at planken er delt.

3

Plankene skal helt på plass, så du kan styre endene som skal skjøtes nøyaktig sammen. Legg en plankestrimmel mellom, før du slår planken på plass.

4

Plankenes endeskjøter limes. Tøm lim opp i et glass, og bruk en pensel til å smøre på lim. Glasset med lim kan du også bruke til proppene senere.

Alle plankene skrus og proppes

Plankene setter vi fast i to omganger, først en midlertidig med skruer, satt der de ikke synes, deretter for alvor med skruer ovenfra, som forsenkes og dekkes av propper.

Den første planken ute ved veggen skrus fast med noen få skruer ovenfra. De plasseres der det senere skal sitte skruer med propper. De neste plankene bankes på plass og festes i første omgang med skrå skruer i forkanten.

Når du har lagt et par meter i bredden, skrus plankene endelig fast ovenfra med to skruer ned i alle bjelkene. Når du forborer, lager du plass til en trepropp, som limes fast i hullet oppå skruen. Proppene kjøpes i samme tresort som gulvet.

1 De lange plankene presses sammen, og ofte må du bruke fantasien. Her har vi lagt et bord mot planken, som presses på plass med et brekkjern mot det gamle gulvet.

2 Planken festes med skruer når den er presset helt inn på plass. Bruk skruer med smale hoder, for eksempel 4,2 x 75 mm, og skru dem skrått ned ved fjæren.

Strek opp med en myk blyant, så streken lett forsvinner når du sliper gulvet til slutt.

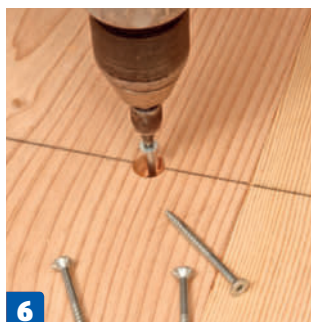
3 Merk opp til de "riktige" skruene når du har lagt et par meter gulv. Alle proppene blir avgjørende for gulvets utseende, og de skal sitte jevnt på rekke. Med en myk blyant streker vi opp langs et vater, og deretter merker vi opp til skruene 5 cm fra hver kant.

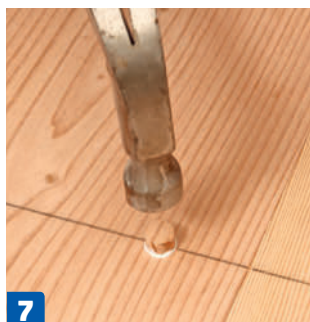
4 Midt i markeringene forborer du til skruene med et 5 mm bor, og deretter til proppene med et 10 mm bor. Vi bruker et kombibor, som borer begge hullene i én operasjon.

5 Hullet til proppen skal være 10 mm dypt. Her styrer vi det ved å bore gjennom en kloss av passe tykkelse.

6 Skru planken fast til bjelken med 5 x 60 mm skruer. Hvis en skrue treffer en sprekk i bjelken og ikke får tak, må du bruke en lengre skrue.

7 Sett treproppen i hullet, etter at både hullet og proppen er smurt med et tynt lag lim. Prøv å finne en propp som tilsvarer treverket rundt den.

8 Proppen kuttet av tett mot gulvet når limet har hardet. Multikutteren gjør det effektivt og skånsomt, med støtte på et tykt papir.

Gi gulvet en flott og solid overflate

Når du har lagt et nytt tregulv, er det avgjørende at du raskt får slipt det rent og i plan, og at du får det beskyttet mot fukt, skitt og støt, slik at det kan holde seg pent i mange år. Alt etter belastning og smak, kan du velge mellom såpebehandling, voks, olje og lakk – eller moderne behandling med for eksempel en voksolje.

SIKKERHET

Husk verneutstyr hvis du etterbehandler det nye gulvet med produkter som er sterkt etsende. I så fall er det viktig at du følger de beskrevne sikkerhetsanvisningene.

Overflatebehandlingen får åretegningen i douglasgranplankene til å tre frem.

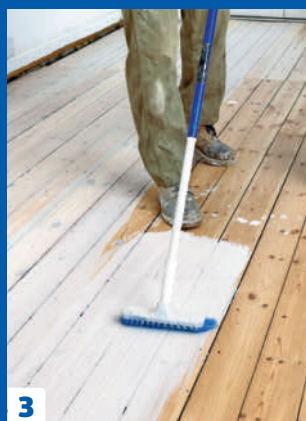
1

Først sliper vi forsiktig ned treproppene med en liten båndsliper. Sørg for å holde den i bevegelse hele tiden, slik at den ikke lager merker.

2

Gulvet slipes med fint slipepapir, så ujevnheter fjernes, og slik at treet vil ta optimalt mot sluttbehandlingen. Til dette leier du en rondellsliper, også kalt en woodboy.

3

Du kan lutbehandle gulvet for å lysne treet. Det er bedre og sikrere å lysne gulvet først, og deretter beskytte det.

4

Til slutt gir vi gulvet olje. Oljen fordeles med pensel og rull, og poleres ned i gulvet med en rondellsliper.

Fakta

OVERFLATEBEHANDLING MED LAKK, OLJE, VOKS ELLER SÅPE

Når du velger overflatebehandling, skal du ta hensyn til både slitasjen gulvet vil bli utsatt for, og hva du synes er penest.

Såpe

Spesialsåpen avleires i treet's porer og på overflaten ved gjentatte behandlinger, og gjør gulvet motstandsdyktig mot væske og skitt. Gulvet er beskyttet, men behandlingen må jevnlig fornyes.

Olje eller voks

Overflaten mettes med voks eller olje, som begge poleres inn i treet. Oljen trenger umiddelbart dypere inn, voksen kan gi en sterkere overflate. Treet beskyttes godt, og det er enkelt å fornye behandlingen.

Lakk

Lakken danner den tettste overflaten, men trenger ikke ned og beskytter i dybden. Holder lenge hvis det ikke er kraftig slitasje. Lakken bør fornyes før den gjennomslites – ellers må du fjerne alt først.

Lut

Lutbehandlingen lysner treet gjennom en kjemisk prosess, men den beskytter ikke mot slitasje eller skitt. Treet får en karakteristisk hvitgrå farge. Behandlingen avsluttes med såpe, voks, olje eller lakk.